

Вистава «Безодня кличе безодню» Оксани Танюк
(прем'єра 2015)
Постановка, мультимедійне рішення: Стас Сукненко,
Художники: Володимир Карашевський, Ольга Новікова
Вона – Олена Пономаренко
Він – В'ячеслав Странник

Андрій Карпенко

**У ЦЕНТРІ КУРБАСА ВІДБУЛАСЯ ДОВГООЧІКУВАНА
ПРЕМ'ЄРА П'ЄСИ ОКСАНИ ТАНЮК**

Чому монодрама дедалі більше завойовує театральний світ? Це знак відчуження чи прагнення універсальності людини-театру, притаманні сучасності? Про це і не тільки дискутували торік восени у Центрі Курбаса. Драматургічний відділ розпочав перший проект з української моноп'єси – МоноЛІТ (Моно Література і Театр), провівши однойменний конкурс монодрам і фестиваль-лабораторію. Останній складався з вистав і сценічних читань п'єс сучасних авторів, а також дискусійного круглого столу «Полілог: діалог про монолог». Проект не зупинився на врученні дипломів, а продовжився у нових постановках та видавничих проєктах. Тоді у читаннях в один день нібито випадково зішлись дві п'єси з подібними назвами – «Голос тихої безодні» Неди Нежданої та «Безодня кличе безодню» Оксани Танюк. Обидві читки спровокували появу вистав, що трапляється нечасто у вітчизняній практиці читань.

Перша – моноп'єса про відчуття крил із сучасним осмисленням трагічних 1930-х – невдовзі була втілена творчим об'єднанням «Театр у кошику». Ця вишукана постановка Ірини Волицької та віртуозна гра Лідії Данильчук викликали неабиякий резонанс «безоднею смислів» у лаконічному втіленні...

Друга прем'єра відбулася нині (майже через рік після фестивалю) у постановці Станіслава Сукненка. Вистава почалася незвично – з відкриття виставки «Сім снів всесвіту»... героя вистави художника В'ячеслава Странника. Два монологи постдраматичного тексту двох «безодень» – чоловічої й жіночої – перетворилися у сценічній версії в лабіринт діалогу. Приваблення і відчуження, кохання і смерть сплітаються у своєрідному двобої. Нібито скельця двох розбитих

дзеркал поєднуються у примхливому візерунку і ранять одне одного. Він і Вона (у версії режисера) — це два світи, які існують паралельно: жіночий — театраль-но-тіньовий і чоловічий — кінематографічно-голосовий.

Жіночий роздвоєний у персону і тінь, чоловічий — у візуальний мовчазний ряд на екрані й голос. Сам режисер перетворюється у двійників персонажів своєї вистави — стаючи для Неї тінню, а для Нього — голосом його мовчання. Вони прагнуть любові, але потерпають від залежності. Як залишитися собою, зостатися вільним? Жіночий світ ніби замкнено у своєрідну «мушлю», утворену з обвислого парашуту (до речі, справжнього — рішення художників Володимира Карашевського та Ольги Новікової). Її тіло обмотане своєрідними бинтами, які окреслюють невидимі рани.

Чоловічий світ натомість блукає — мінливий і невловимий. Асоціативні кадри — самого чоловіка, оселі, міста, його картин — мандрують по різних поверхнях сцени. І парашут також перетворюється на екран екзотичної форми. Мультимедійне рішення вистави складне і «переграє» актрису (Олена Пономаренко), заглиблену в свій внутрішній світ, на межі з медитацією. І тільки музика їх об'єднує — щемлива, як їхня самотність, як неможливість порозуміння (композитор Роман Гриньків). Пошук власної свободи закінчується судом і присудом іншого. Вони живуть одночасно у передчутті й переживанні катастрофи...

Пронизливий дитячий спогад про кошеня, яке дівчинка кинула з балкону багатоповерхівки, стає своєрідним камертоном. Може, воно зустрілося з янголом і парашутом? Чи можливо стрибнути у безодню іншого і не розбитися? Чи розкриється парашут? Це світ запитань, а не відповідей...

Після вистави знову запрошують глядачів до виставки — але майже в темряві, де дивні ліхтарики висвітлюють фрагменти картин, міняючи колір і тональність зображеного світу. Проте після цієї постановки хочеться тиші — побути наодинці з асоціаціями і

відчуттями «безодні».

Полілог монологів триває. Такий «перегук» дав поштовх і для назви антології, в якій відібрано понад 20 українських п'єс: «Голос тихої безодні та інші голоси». І важливо, щоб цей діалог монологів продовжився — авторські голоси кличуть акторські...

Газета «День» 16.10.2015

ВИСТАВИ
